

MANU KEIRSE, *Życie z chorobą. Przewodnik dla pacjenta, rodziny oraz osób zajmujących się zawodowo udzielaniem pomocy*, tłum. I. ZAJĄCZKOWSKA, Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne, Radom 2007, ss. 379.

Choroba jest wpisana w ludzką egzystencję. Człowiek przeżywający chorobę okazuje się często bezradny i szuka pomocy. Toteż prof. M. Keirse, belgijski psycholog kliniczny, doktor nauk medycznych i dyrektor szpitala im. Serca Jezusowego w Leuven, stara się wyjść naprzeciw potrzebom ludzi dotkniętych przez chorobę. Jego ponad trzydziestopięcioletnia praca naukowa i kontakt z chorymi pozwoliły mu dogłębnie poznać problemy osób przewlekle chorych oraz ich otoczenia i przedstawić je w sposób zrozumiały dla szerokiego grona odbiorców. Jego intencją jest udzielenie pomocy ludziom

chorym oraz ich rodzinom, a także wszystkim, którzy pragną pomagać chorym w codziennym radzeniu sobie z cierpieniem. Jest on autorem wielu książek dotyczących przeżywania straty i żałoby oraz opieki nad chorymi i umierającymi.

Autor omawianej pozycji książkowej zdaje sobie dobrze sprawę, że przeżywanie choroby przez człowieka jest zawsze indywidualne i неповtarzalne. Niemniej jednak wychodzi w swym opracowaniu z założenia, że pewne zagadnienia należy uogólnić. W związku z tym opisał konkretne przeżycia odzwierciedlające się w określonych zachowaniach, zawsze z szacunkiem dla ich indywidualnego charakteru, ukonkretnione przez liczne przykłady zaczerpnięte z życia.

Dwa pierwsze rozdziały opisują widzenie świata z perspektywy łóżka pacjenta oraz z perspektywy człowieka (jako pacjenta, jak również osoby udzielającej mu pomocy) we wnętrzu stechnicyzowanego świata, którym często jest obecnie szpital. Następnie autor przybliżył czytelnikowi różne aspekty chorowania: życie z chorobą zagrażającą życiu, chorobą przewlekłą, chorobą psychiczną, kwestie lęku wywołanego przez pobyt na oddziale intensywnej terapii, życie z postępującą demencją.

Co ciekawe, problematyka życia z chorobą ukazana w książce jest przedstawiona zarówno z punktu widzenia chorego, jak i jego bliskich oraz osób zawodowo udzielających pomocy. M. Keirse zwraca m.in. uwagę na to, jak można włączyć dzieci w pomoc osobie chorej. Jednocześnie pokazuje, jak pacjent może uzyskać to, co mu się należy od służby zdrowia, bez popadania w zależność od niej, jak pacjent i osoba udzielająca mu pomocy mogą ze sobą konstruktywnie współpracować. Szczególną uwagę poświęcił sprawie odwiedzin chorych w szpitalu.

Omawiana pozycja książkowa pozwala dostrzec popełniane – często nieświadomie – przez nas błędy w relacjach z chorymi i ich bliskimi. Pokazuje, że nasze postępowanie z osobami dotkniętymi chorobą daje często skutek odwrotny od zamierzonego. Uczy budowania dobrych, opartych na prawdzie i zrozumieniu więzi z chorymi, które dają wsparcie i ulgę w cierpieniu.

Książka ta została napisana dla wszystkich, którzy pragną udzielać pomocy i wsparcia chorym i ich rodzinom. Dla osób zawodowo udzielających pomocy może ona stanowić podręczny poradnik, wskazujący, jak służyć humanitarnym wsparciem w stechnicyzowanym świecie. Książka może pomóc nie tylko w lepszym rozumieniu ludzi i poprzez liczne sugestie pokazać, jak postrzegać chorobę i chorą osobę, ale i jak spojrzeć na chorego nie przez pryzmat choroby.

Na pewno książka ta przyda się nauczycielom. Nawet jeśli nieczęsto stają oni wobec doświadczenia choroby uczniów, może się zdarzyć, że ktoś z rodziny uczniów jest poważnie chory. Dzieci przynoszą ze sobą do szkoły troskę, lęk i zmartwienie, spowodowane sytuacją w domu. Także przełożeni w zakładach pracy i wszelkiego typu organizacjach, pragnący rozumieć swoich współpracowników i być blisko nich w sytuacji choroby, znajdą tu właściwe informacje dla swoich działań. Naturalnie ta pozycja książkowa przyda się tym, którzy profesjonalnie opiekują się chorymi i odwiedzają chorych. Może pomóc w nadaniu głębszego charakteru wizytom.

Lektura niniejszej publikacji wskazana jest także samym chorym. Chorzy znajdą w niej różnorodne sugestie dotyczące tego, jak polepszyć swoje relacje z osobami pomagającymi im, otrzymać od nich jak najwięcej wsparcia oraz jak pomóc swojemu lekarzowi stać się lepszym specjalistą.

Ks. Tadeusz Reroń